

54. ԳԱՅԼԻ ՓՈՐՁԱՆՔՆԵՐ

Գյել մի կերի, գյել շատ կանոքնա, իրեք օր կը պըտոտա,
պան չը կըպի ծեռ:

Են մեկ օր կերթա չոլի մեչտեղ, էջ մի կը տեսի, կասա. -
Վուոլա՛հ, Աստղված իմ կղզամաթ խասուց:

Կերթա, իծուն կը մոտնա, էջ կը փախի: Կը լարա, գէջ կը
պըռնա:

Կասա. - Ե՛ծ, դու իմ ծեռնեն դո՞ր կը պըռծիս: Դեսօր իրեք օր
ես անորի եմ: Անպատճառ պըտի քեզի ուտեմ հեսօր:

Էջ գյելուն կասա. - Կը խընթրեմ քեզնե, ես էրկու խատ էլ ուլ
ունիմ, էրթամ իմ ուլերն էլ բերեմ, իրեքս էլ մեկտեղ կե՛ր: Ափսոս ի,
իմ ուլեր մընան էրիմ, անմեր:

Գյել կասա. - Դե՛, գընա՛, շո՛ւտ տնարցի արե՛: Ես հեսօր իրեք
օր անորի եմ:

Էջ կերթա, գուր ուլեր կառի, փախի, կու գա գյեղ: Գյել չուր
հիրիկուն կը նըստի դանի: Էժն էլ նո՞ր կու գա:

Էժն օրթա կերթա, կաչքա ուր կոտըներու վըրեն, կասա. -
Ընձի պես ախշըրքի մեջ ասլան մարթ չըկա: Ես գյելուց պըռծա,
էկա:

Գյել կերթա, էն գիշեր կը մընա, խըլքսուն կելի, էրթա չոլի
մեչտեղ, տեսի, օր կողոչ մի, կերթա կողոչու մոտ, կերթա, միամիտ
զկողոչ կը պըռնա:

Կասա. - Կղո՛չ, հեսօր չորս օր էղավ՝ ես անորի եմ, ան-
պատճառ պըտի ես քեզի ուտեմ:

Կղոչ կը մեզա, գյելուն կասա. - Գյե՛լ,- կասա,- կայնի՛, ես երթամ էնդեխսեն խաղամ ու գամ, նոր ընծի կե՛:

Կղոչ կերթա, էնդեխսեն խաղալեն կուգա, մեկ քալլե մի գյելու գըլսուն կը զանի: Գյելու խելք կերթա, գյել կը զընգի գետին:

Կղոչ կը փախի, ազատվի, երթա: Գյել կը մընա էնտեղ, մինչև օր խելք կուգա վըրեն, կեղի հիրիկուն:

Գյել մեկել խեղճ կելի, երթա, կը մըտի ուր ծակ: Են խըլըսուն գյել կելի, կերթա ծի մի կը քըրի, ծին չայրի մեչտեղ առժըցեր, էմալ ա խոստըցեր, օր քյե ինչ պիտի:

Գյել կասա. - Վուալա՛, ես հեսօր պըտի երթամ, էսա ծին ուտեմ, հըմենի տեղն էլ կելի:

Կերթա ծիու մոտ, կասա. - Զի՛, պըտի քեզի ուտեմ:

Կասա. - Կուտես, դո՛ւ գիտես, ես ի՞նչ էնեմ: Դեն օր, օր իմ խեր ընծի թողեր ա էստեղ, ընծի ասեր ա՝ քո օստաց տակ նշան մի կա: Են նշան օր էկավ, խասավ հիրուր, քու օր կը լընենա: Գնա՛, էտեվանց աչքա՛, տե՛ս, ես իմ օտ կը վերում, օր նշան խասեր հիրուր, ընծի կե՛ր:

Գյել կերթա հետեվանց, ծին կաչքա՛ գյել դեմ կայներ ա, զըօտ կը վերու, չուփթե մի գյելու ճակտի մեչտեղ կը զանի: Գյելու խելք կերթա, գյել կընգի էնտեղ: Զին կազատվի, երթա:

Օրն էլ հըմալ անձրւ օր մ' ա, նախրորթ փախե, գացե, մըտե գյելու ծակ: Գյելու խելք կու գա վըրեն, գյել կասա. «Էլիմ, երթամ, մըտիմ իմ պնան մեչ, իմ պնան մեչ խատին»:

Գյել ուշիկ-ուշիկ կելի, երթա, մըտի ուր ծակ: Ինք ուրին-ուրին կասա. «Զանըմ, ես ի՞նչ խելք էր՝ ես պանցուցի, ես գացի, գտա էօ մի, ես ի՞նչ կենեմ էրկուսն ու իրեք, ուտեմ, թըխ մընա չոր օսկըռներ: Աստըված զիմ տուն ավիրա խըտ իմ խելքին: Ես գընացի, գըտա կղոչ մի, ես ի՞նչ կենեմ խաղ ու խարսնիք, ուտեմ, իմ փոր կըշտանա, պառկիմ: Աստըված իմ տուն ավրի, իմ անգետ խելքին»:

Գյել ախ մի քաշեց, ասաց. «Ես գացի, գըտա ծի մի, մըկա ես ի՞նչ կենեմ գիր ու նշան, ես ծին ուտե՞մ, թըխ անուշնա իմ պերան: Ա՞խ, ա՞խ, մըկա մեկ էներ, զիմ պոչ պըռներ ու զընծի տեր հառճեվ փետի, զիմ օտ ու գըլոխ ճարտեր: Դըռ հալա ընծի քիչ էր»:

Նախորոքն էնտեղեն ելավ, ըզպոչ պըռնեց, ըզգյել տվեց հառճեվ դըրի, շիտակ մի ըզգյելու օտ ու գըլիս ճարտեց ու փախավ:

Գյելն ասաց. «Աստղված գեշ մարթու տուն ավիրա, մարթ ուր տան մեջ չըկանա կղըսե՞մ էլ էնա: Դամա մարթու գըլիսի վըրեն կայնած ան, կը զանին մարթու օտ ու գըլիս ճարտեն: Իմ տեղն էս ա: Ընծի դըռ քիչ ա: Քանի օր սաղ եմ, պըտի իմ տըղի տըղին թամբին էնեմ՝ մինչև իրանց տան չորսբոլոր շուր չի գան, ել ուրանց տան մեջ կղըսա չենեն»:

Էս էլ գյելու գըլիսի գալած փորցանքն ա:

